

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERADT NYASTE
SÖNDAGSMAGASIN.

N:o 33.) Utkommer hvarje Söndag. Götheborg den 13 Augusti 1854. Pris för år: 6 R:dr 32 sk. B:co. (VIII årgången)

Fredrik Wilhelm Ludvig, prins af Preussen.

Prinsen af Preussen.

En af nutidens mest betydande furstlige personligheter är Fredrik Wilhelm Ludvig, prins af Preussen, född 22 Mars 1797, andre sonen till afl. konung Fredrik Wilhelm III af Preussen. Prinsen är nu sedan April detta år generalöfverste för infanteriet, och han har i senare tiden varit föremål för den lifligaste uppmärksamhet, alldenstund man af honom väntar en ihärdig medverkan till en afgörande stämning emot Ryssland.

Ryska marinen.

Vi hafva för någon tid sedan gifvit en utförlig öfversigt af britiska flottan, som afgick under anförande af segraren vid cap Vincent och St. Jean d'Acree till Östersjön för att bekämpa czaren. Den franska eskadern, som nu förenat sig med den britiska, hafva vi likaledes omnämnt. Om ryska flottan, som befinner sig midt emot de förbundne, kunna vi endast gifva torftiga notiser, och dock är det den på hvilken de angripandes ögonmärke skall riktas och således är det för den läsande publiken af intresse att näst fästningar få lära känna något äfven om flottan.

Under dessa omständigheter anse vi det som en vinst att hafva erhållit nedanstående öfversigt öfver Rysslands samtliga sjömakts och huru densamma tillväxt ända från Peter I:s tid.

Östersjö-flottan — eller så som matroserna i Svarta hafvet nästan föraktligt kalla den: söttvattensflottan — är i vidsträcktaste mening en inrättning, som till en del blott har sin tillvaro på papperet. Dess nominella styrka utgör 27 segel-linieskepp, 9 fregatter, 9 ångare, 9 briggar och korvetter jemte ett visst tillbehör af släp- och transportskepp.

Med anledning af flottans angelägenheter offentliggör kejsarliga regeringen fortfarande officiella berättelser om skeppens rörelser i Östersjön, så att knappt det minsta fartyg lemna den ena hamnen, för att begifva sig till den andra, utan att derom gifves underrättelse i tryck. Och hvad följande öfversigtstabeller angår, så kan tilläggas, att det skulle vara oss lätt att utvidga listan så, att läsaren till och med skulle kunnat få reda på det minsta fartyg, men för att spara utrymmet, anlöra vi blott

i allmänhet namn, egenskaper och stationsorter. Dessa tabeller äro i de flesta afseenden fullständiga, och upptaga såväl flottan i Svarta hafvet som i Östersjön, hvilka båda hafva en och samma organisation, äfven äro de fartyg upptagne, som från Östersjö-flottan äro detacherade till andra delar af Europa eller Asien.

Ryska Östersjö-flottan.

I. Segel-linieskepp.

Namn	Kanoner.	Nuv. Station.	Division.
Ryssland	120	Helsingfors.	3:e divisionen eller röda flaggan.
Kejsar Peter I	120	Kronstadt.	1 " " blå "
St. Georg, segraren	112	"	2 " " hvita "
? ? ?	112	"	? ?

Namn.	Kanoner.	Nuv. Station.	Div.	Namn.	Kanoner.	Nuv. Station.	Div.
Imgeiten	84	Kronstadt	1	Finland	74	Kronstadt	3
Krasnoi	84	"	1	Katzbach	74	"	3
Gunule	84	"	1	Ezechiel	74	Helsingfors	3
Pultawa	84	Helsingfors	3	Andreas	74	"	3
Prochor	84	"	3	Kulm	74	Kronstadt	2
Wladimir	84	"	3	Ingermanland	74	"	2
Wolga	84	Kronstadt	2	Pamyat Azofa	74	"	2
Kejsarinna Alexandra	84	"	2	Sisoi den Storo	74	"	2
Narva	74	"	1	Villagosch	74	"	2
Beresina	74	"	1	Natron-menya	74	"	2
Brienne	74	Helsingfors	1	Fère-champenoise	74	"	2
Borodino	74	Kronstadt	1	Michael	74	"	2
Smolensko	74	"	1				
Arsis	74	Helsingfors	3				

Sum. 31 skepp med 2468 kanoner.

Af dessa äro så vidt vi yeta 18-20 fartyg i brukbart stånd, de öfrige äro blott skeppsskräf.

II. Segelfregatter.

Namn.	Kanoner.	Nuv. Station.	Anmärkingar.
Constantin	44	Kronstadt.	
Cæsarowitsch	44	Helsingfors.	
Cæsarewna	44	Kronstadt.	
Amphitrite	44	"	Artilleri-öfningsfregatt, gammal, åter upptinrad.
Castor	44	"	"
Diana	44	Rio Janeiro,	utbjuden till salu.
Alexander Newsky	58	Kronstadt	raserad.
Aurora	44	Vliessingen,	utbjuden till salu.
Pallas	52	Kusten af Siberien,	raserad.

Summa 9 fregatter med 418 kanoner.

Härtill komma 3 fregatter med platt botten för sjökadetterna.

III. Segelbriggar och Korvetter.

Namn.	Kanoner.	Nuv. Station	Anmärkingar.
Ajax	20	Helsingfors.	
Palinurus	20	"	
Paris	20	Kronstadt.	
Philactetes	20	"	
Fursten af Warschau	20	"	
Navarino	20	Vliessingen,	utbjuden till salu.
Dwina	20	Kamschatka.	
Olivutza	20	"	afsklad.

Summa 8 fartyg med 160 kanoner.

Dessutom hör till Östersjö-flottan ytterligare 15 skonertar, transport- och kustfartyg, likaledes 50 eller 60 mindre fartyg såsom lotskuttrar, yachter o. s. v. Kanonbåtsflottiljen är i uselt skick och öfverstiger icke ett antal af 50 båtar, dock anbefalles förl. löst byggandet af ännu 80

IV. Skåfvelhjulsångare.

Namn.	Kanoner.	Hästkraft.	Nuv. Station.	Anmärkingar.
Olaf	16	450	Helsingfors.	Bygdes i Helsingfors 1852.
Kamschatka	16	540	Kronstadt.	Byggd i Amerika.
Smiloi	12	400	Helsingfors.	
Grossaschi	6	400	Kronstadt.	
Gremiaschi	6	400	Helsingfors.	
Rurik	6	300	Kronstadt.	
Chrabroi	6	300	"	
Bogatir	6	300	"	
Diana	6	200	"	
Herkules	6	200	"	

Summa 10 ångare med 86 kan. och 3490 hästkrafter.

Utom dessa finnas 10 små ångyachter (för begagnande af kejsrerliga familjen till fart på floder) och transport-skepp, mest af jern från 100 till 60 hästkrafter, dessutom åtskilliga fartyg af mindre storlek för lokal-ändamål i Östersjön, och postångaren Wladimir, som är af jern.

V. Skruflinieskepp.

Namn.	Kanoner.	Hästkraft.	Nuv. Station.	Anmärkning.
Orël	84	500	Petersburg	På varfvet så tillvida färdigt, att det skall gå af stapeln; maskinen är förfärdigad af Napier, men belagd med beslag i Skottland.
Wiborg	84	500	Kronstadt	
Konstantin	84	500	"	Tvenne gamla ombyggde skepp, färdige att intaga sina maskiner, men hvilka likaledes af brittiska regeringen äro belagda med beslag.

VI. Skruf-fregatter.

Namn.	Kanoner.	Hästkraft.	Nuv. Station.	Anmärkning.
Maria	44	360	Petersburg	Färdig att gå af stapeln, maskinen af Penn, nu i britt. regering. besittning.
Iliya af Mureneth	44	360	Archangel.	
Polchan	52	450	Kronstadt	Förlidna året gått af stapeln i Archangel, maskinen om bord, men icke fullständig.

Svarta Hafs-flottan.

I. Linieskepp.

Namn.	Kanoner.	Nuv. Station.	Anmärkning.	
Storfurst Konstantin	120	Sebastopol	Gått af stapeln förl. året i Nikoieff; mycket skadadt vid Sinope.	
Tolf Apostlar	Tredäckare. 122	"	Erhöll vid Sinope ungefär 60 skott i skräfvet.	
De tre Helige		"		
Paris		"	Erhöll vid Sinope 20 skott, hvarigenom master och taklage förstördes.	
Warschau		120	"	Nyss upptimradt, erhöll det vid Sinope 60 skott i skräfvet, master och taklage mycket ramponerade.
Kejsarinna Maria		84	"	
Tschesme		84	"	
Chabroi		84	"	Vid Sinope 30 skott i skräfvet, master och taklage förstörd.
Swiatoslaw	84	"		
Rostislaw	84	"		
Yagudiel	84	"		
Varna	84	"	Vid Sinope 30 skott i skräfvet, master och taklage förstörd.	
Gabriel	84	"		
Selafael	84	"		
Uriel	84	"	Vid Sinope 30 skott i skräfvet, master och taklage förstörd.	
Obekant till namnet	84	"		
	84	"		

Summa 17 skepp med 1608 kanoner.

Utom dessa finnas flere skräf, brukbara blott för hamntjänst eller som simmande batterier.

II. Skruflinieskepp.

Bosphorus med 120 kan., stationerad i Nikolajef, nyligen gått af stapeln.

III. Segelfregatter.

Namn.	Kan.	Nuv. Stat.	Anmärkning.
Messembria	54	Sebastopol	
Sizopoli	54	"	
Kulevcha	54	"	varit med vid Sinope.
Medea	54	"	
Kagul	44	"	varit med vid Sinope.
Flora	44	"	
Kovarna	44	"	

7 fregatter med 348 kanoner.

IV. Segelkorvetter o. briggar.

Namn.	Kan.	Nuv. Stat.
Andromache	20	Sebastopol.
Kalypso	20	"
Pylades	20	"
Ptolemæus	20	"
Nearchus	20	"
Theseus	20	"
Æneas	20	"

Sum. 7 fartyg med 140 kanoner.

Dessutom finnas 25 skonertar, yachter, transportfartyg o. s. v. Kanonbåtsflotiljen är bemannad med Kosacker. För Assowska sjön o. s. v. äro 30 och för Donau 15 kanonbåtar.

V. Skåfvelhjulsångare.

Namn.	Kan.	Hästkraft.
Wladimir	8	400.
Gromnosetz	8	400.
Bessarabia	8	400.
Krim *	4	250
Odessa *	4	250.
Chersones	4	250.
Mogoutzki *	4	250.
Maldets *	4	150.
Boetz *	4	150.
Grosnii	4	120.
Severnaja Swesda	4	120
Argonaut	4	?

Sum. 12 ångare m. 60 kan. o. 2760 hästkraft.

Dessutom 15 små jern-ångare af 50 till 100 hästkraft., med 2 eller 3 släpskepp på Donau. De med * betecknade fartygen voro sysselsatta vid den nyss företagna afhemtningen af fästningsbesättningarna vid Tscherkesser-kusten. Det har blifvit berättadt, att en af dessa ångare borrades af Turkarne förl. året i sank vid Batum.

Kaspiska flottiljen.

Tio små ångare vid Astrachan och två eller tre skonertar, hvilka vanligen befinna sig vid Aschurhade, på höjden af Asterabad.

Ett holländskt infanteriregimenter öfver på isen vid Dortrecht.

Kamschatska flottiljen

En liten skrufångare, kallad Wostock, en postångare, flere skonertar, transportskepp och kanonbåtar. De öfriga fartygen äro uppräknade bland Östersjö-flottan. Det är svårt att bestämma, huru många bland öfvannämnde skepp äro förrutnade och oduglige.

Följande tabell kan blott gifva ett nägorlunda rigligt begrepp om den **Effektiva ryska sjömakten i Östersjön och Svarta hafvet.**

<i>Östersjön. Svarta hafvet. Summa.</i>			
Linieskepp	20	15	35
Fregatter	3	6	9
Briggar o. s. v.	6	6	12
Ångare	8	8	16
Totalsumma	37	35	72

Med denna tabellariska öfversigt sluta vi nu detta bidrag till en bättre förklaring öfver de defensiva och offensiva hjälpkäl-
lor Ryssland har som sjömakten. Vi hafva ännu icke skildrat skeppsvarfven i Petersburg, Okla och Archangel, icke heller dylika etablissementer vid Kaspiska och Svarta hafven och Aral-sjön. Vi hafva underlåtit hvarje anmärkning om personalens och materialens inrättning, och vi hafva förbigått utrustningen af de beträffande skeppen och den sannolika graden af framsteg uti artilleri- och sjöväsendet som manskapet uppnått. När vi, som vi hoppas, senare komma att redogöra för de här antydda punkterna, skola våra läsare komma att medgifva, att de förenade flottorna i Svarta hafvet och Östersjön öfverträffa den magt, som ezaren kan ställa deremot. Blotta zifferuppgiften på dessa flottor intygar detta så iögonfallande, att den, jemförd med den här ofvan anförda, framkallar bland osmaniska folket en känsla af säkerhet, och bland Frankrikes och Englands invånare en rättvis stolthet och tillfredställelse.

I Svarta hafvet föra amiralerna Dundas, Hamelin och Kapudan Pascha befälet öfver 27 linieskepp (hvaraf trenne äro försedda med skruf), 7 segelfregatter och brigar, 20 skåfvelshjulsfregatter och schalupper jemte 10 mindre ångare; Ryska Svarta Hafsflottan, hvars styrka vi ofvanför uppgifvit, kommenderas af viseamiralen Wladimir Alexiewitsch Korniloff, hvars porträtt intages i n. N:o. Dessutom är (jemte flere skepp af de tre förbundne marinerna, som äro verk-samma i Archipelagen) en fransk reserve-skader i Marmora-sjön, som består af 6 linieskepp, af hvilka 3 hafva skruf, och 4 ångfregatter. I Östersjön hafva amiralerna Sir Charles Napier och Perseval-Desche-

nes under sitt befäl 28 linieskepp, af hvilka 14 äro försedde med skruf, 7 segelfregatter, 12 skruffregatter och korvetter, 20 skåfvelshjulsfregatter och schalupper med en afdelning smärre ångare, hvilka hafva bestämmelsen att tjena som kanonbåtar och skepp, hvilkas antal, som det synes, till slut kommer att uppgå till icke mindre än 30.

Närvaron af en så väldig armada vid ryska kusterna, understödd, så som hon är, af en stor flotta af ång- och segeltransportskepp, äfvensom massor af landtrupper, måste naturligtvis väcka de djerfvaste förhoppningar i England och vestra kontinenten, i synnerhet i Frankrike. Emellertid vore det visserligen det visligaste förfarande, om franska och engelska pressen försökte att verka gemensamt med amiralerna och generalerna, att de åtminstone nu undertryckte sitt begär efter ögonblickligt resultat. De skulle betänka, att segren är beroende af tillfället, och att de, som af regeringarne blifvit anförtrode flottornas och härrarnes ledning, bäst veta att begagna rätta ögonblicket till angrepp. Deras önskan att förgöra fienden, är säkerligen icke mindre, än önskningarne hos den nation de tillhöra, deras fosterlandskärlek säkert lika stor som de kannstöpare, som förebrå dem försumlighet. Derför borde man icke vilja påskynda deras rörelser och icke försöka, genom öfveriladt tal nedsätta deras i alla afseenden mera grundade omdöme. Förhastade åtgärder kunde annars lätt vålla nederlag och förvandla de stora förhoppningar man gjort sig om flottornas och härrarnas styrka till en bedräglig synvilla. Begge folken stå vid tröskeln af stora händelser. De äro uppmanade att åtaga sig ett, om icke just ädelt, dock tappert folks sak, och i denna tidsålder för fredligt vetenskapligt och industriellt sträfvan, hafva de gripit till vapen med en beredvillighet, som är den bästa sak värdig. För första gången i historien hafva England och Frankrike räckt hvarandra handen, för att visa ett barbariskt herravälde inom dess skrankor, hvilket tyckes hafva glömt, att det finnes dylika skrankor. Under en så ovanlig och mäktig ställning böra de icke gifva verlden skådespelet af tvenne nationer, hvilkas press ådagalägger en publiks otålighet, som kommit tillsamman för att se något intressant, men som icke kan vänta tills ridån går upp.

Skridskoåkandet vid holländska hären.

Likasom det alla vintrar i Nordholland erbjuder sig den egendomliga bilden, att i

alla städer täfning i skridskoåkning eger rum (ty det är omöjligt att bo här, om man icke kan åka på skridsko, åtminstone om man icke vill an-es för, att icke kunna lemna sitt rum), så hör äfven der skridskoåkning till militära öfningar och manövrer anställas på skridskor, som för främlingen erbjuda ett högt intresse. Men Nordhollandarne äro också utmärkta i denna konst, som för dem är mindre ett nöje än en oundgänglig nödvändighet. De lära skridskoåknungen i deras tidigaste ungdom och begagna den utan afbröt ända till deras högsta ålder. Knappt har ett barn tillräckligt krafter, för att kunna hålla sig på benen, så spanna de äldre skridskorna på dess fötter och undervisar, huru det skall betjena sig af desamma, för att kunna stå och gå på isen. Vid tio års ålder har af en lärling redan blifvit en lärare; men en fulländad skridskoåkare blir han först vid 20 å 30 års ålder, och det är förvånande, när man ser, med hvilken behändighet, behag och hastighet dessa till utseendet oviga personer då inom några minuter genomlöpa en betydlig sträcka. Vid inskrifning till soldat-tjenst äro Nordhollandarne redan fullärde skridskoåkare och de hafva blott att inöfva sig uti det regelmässiga uti de militäriska evolutionerna, så som vår illustration framställer en manöver i Dortrecht.

Operationerna vid Donau.

Silistria i Juni.

Ryssarnes första allvarsamma operation i det nuvarande fälttåget, d. ä. belägringen af Silistria, har alltså misslyckats! Turkarnes hjeltmodiga försvar och dess lyckliga resultat torde säkert icke förfela att på härens anda frambringa detta entusiastiska intryck, som vanligen uppfyller en armé efter den första lyckade vapenbragden med större sjelfförtroende till sin egen kraft och är derjemte äfven en mäktig häfstång för truppernes tappra hållning vid framtida företag. Ryssarne deremot, hvilka oaktad sin femdubbla öfvermagt ledo en så känbar förlust, skola, lätt begripligt, genom detta kända slag icke vinna i moraliskt mod, och hvar och en som vet, huru ofta ett helt krig är beroende af ett fälttågs första moraliska intryck, skall säkert icke misskänna vigten af den misslyckade belägringen af Silistria. — Jag skall nu försöka att gifva eder en allmän öfverblick af händelserna vid nämnde plats, men förbehåller mig, att kanske uti ett annat bref, redogöra för åtskilliga enskiltheter.

Besättningens sista stora utfall under Hussein Beys befäl, hvilket tillika var afgörande för belägringskorpens öde, egde rum den 15 Juni och hade till följd Ryssarnes ordningslösa flykt öfver Donau till Dobrud-scha. Redan den 13:de och 14:de tog turkiska kommandanten nödiga dispositioner för denna kombinerade manöver, utan att Ryssarne — som bland befolkningen knappt kan finna en enda spejare — erhöilo minsta kännedom om de belägrades afsigter. Den 13:de om aftonen beslöts i ett krigsråd af samtliga i Silistra befäntliga turkiska stabsofficärer, att leda utfallet åt tvenne sidor, nemligen från huvudfästningen mot den af Ryssarne besatta Donau-ön, och från skansen Yelendi mot den emellan vägen till Rassowa och Donau lägrade fienden. För det förra ändamålet hölls i beredskap ett

antal stora pontoner för att till Donau-ön öfverskeppa trupperne, som utgjordes af ungefär 5000 man infanteri, under det att man, för att underlätta dessa truppers närmande till den fiendtliga positionen, utrustade sex brännare, d. ä. fartyg fyllda med krutsäckar, beckkransar, svafvel och dylika brännbara ämnen, för att använda desamma emot plattformiga verk, med hvilka Ryssarne närmade sig och som de mot fästningen hade uppfört på öns låga strandbräddar. Emellan skansen Yelendi och den egentliga fästningen sammandrogos likaledes 3000 man infanteri, 2000 ryttare och 9 bataljoner 6- och 12-pundiga fältartilleri, hvilka äfven understoddes af en afdelning genietrupper och civilarbetare till förstörande af de fiendtliga belägringsverken. Den 15:de klockan 3 på morgonen satte sig anfallskolonnen i rörelse. Den till Donau-ön bestämda inskeppade sig obehindradt, i det den gynnades af gryningen och en tjock morgondimma och befann sig redan nästan i midten af staden, innan den observerades af Ryssarne. De sex brännarne bogserades fram, af hvilka dock tre genom ryska granatskott exploderade för tidigt, under det att de andra genom en skicklig manöver verkligen hakade sig fast i de förr omnämnde ryska träverken, antände desamma och sprängde större delen af ryska kanonammunitionen, samt hästar och betjeningsmanskaper i luften. Bågagnande explosionen och det derigenom uppkomna virrvarret bland fienden, satte de turkiska trupperne raskt i land och kastade sig oakadt kartschelden från några framilande fiendtliga batterier, med bajonetten öfver de förskräckta Ryssarne. Båda partierna kommo snart i ett rasande handgemäng, uti hvilket blott fäktades med blanka vapen, hvar på Ryssarne efter en half timmes blodbad grepo i den största ordning flykten öfver skeppsbryggan, som förband deras ställning på ön med den walachiska stranden. Turkarne förföljde dem med fyra medbragte batterier och många eröfrade kanoner, dödade ett stort antal flyende och sköto slutligen ned skeppsbryggan, hvarvid äfven ett betydligt antal fiender fann sin död. Innan trenue timmar förflutit var ingen Ryss kvar på ön, hvarest nästan alla de belägrades kanoner — man säger 87 stycken —, en myckenhet proviant, bagagevägnar, ammunition &c. föllo i segarnes händer. Framemot midnatten försökte väl Ryssarne att under Turkarnes eld återställa bryggan och återtaga positionen, men alla deras ansträngningar voro förgäfves och de måste klockan 4 på eftermiddagen, sedan de förlorat 1500 i död och sårade, draga sig tillbaka utom skottvall. Vid detta tillfälle skall furst Paskiewitsch af en spetskula blifvit sårad i venstra foten, då han, efter underrättelsen om sitt folks flykt, shyndadt från Kalarasch till kampplatsen, för att till hvilket pris som helst återvinna den förlorade ställningen. — Den andra turkiska kolonnen, som föll ut från skansen Yelendi, var icke mindre lycklig än den på Donau-sidan. Efter en kort strid kastade de belägrarne oakadt deras större antal ut ur tranchéerna, eröfrade och förnaglade ett stort antal kanoner läto bringa 2000 stycken slagboscak och stora färbjördar in i fästningen och sprängde slutligen de flyende i tvenne delar ifrån hvarandra, af hvilka den ena satte vid Almandi öfver Donau, under det att den andra ilade derifrån åt Kosludsi, på vägen från Rassowa. Omkring klockan 5 eftermiddagen bemärktes emellan Calanda och

Girlitza, på den väg, som förer till Schumla, fronten af en turkisk kolonn, som oögon-skenligen rörde sig ifrån den senare fästningen, från hvilken de ämnade företaga en vidsträckt rekognoscering mot Silistria. Denna dref framför sig flere svärmar kosacker, hvilka icke försökte något allvarsamt motstånd och slutligen drogo sig tillbaka, under ändamålslösa skärmytslingar, åt Kosludsi, för att der upphinna sina flyktande vänner. I träffningen vid Silistrias murar tog kolonnen från Schumla ingen del, alldenstund den först dit inträffade klockan 9 på afton med en styrka af 5400 man infanteri, 3000 hästar och 24 kanoner under Imry-Paschas befäl. Denna kamperade med anfallskorpsen om natten på slagfältet, förstörde Ryssarnes alla befästningar och approacher och lät de eröfrade kanonerna, för råden äfvensom 621 fångne och sårade föras in i fästningen.

Om ryska generalen Schilders blessurer, (fortifikationsdirektör vid härvarande belägringskorps) hör man ganska besynnerliga rykten. Enligt några berättelser skall redan flere dagar före utfallet venstra benet genom en kanonkula blifvit honom afskjutit, under det att han enligt andra meddelanden, på det tygellösa återtagit till Kosludje blifvit sårad af sina egna soldater genom ett bajonettstyng och ett skåtsår. Om Massa Paschas död kan jag gifva eder några ytterligare detaljer. Den 20:de morgonen omkring klockan 4 begaf sig nemligen Massa Pascha till skansen Arab Tabia, alldenstund man der varseblef en ovanlig stark rörelse bland de ryska trupperne, om hvars orsak paschan själf ville så mycket som möjligt göra sig underrättad. Några framryckte ryska batterier gäfvos beständigt eld på en temligen betydlig bresche i hufvudvallens mur, vid hvars reparerande redan många arbetare funnit döden. Sedan turkiska befälhafvaren öfvertygat sig, att rörelsen bland fienden härrörde från åtskilliga ryska posters aflösning vid en ovanlig timme (man brukar annars vid belägringar att verkställa desamma om natten), ville han återvända till sitt höggvarter, inspecterade emellertid ännu en gång arbetarne vid den omnämde breschen och ville äfven uppelda de vid reparationen anställda soldaterna till modig ihärdighet. Vid detta tillfälle erhöi nu den hjeltmodige paschan omkring klockan 5 på morgonen af ett bombstycke i venstra bröstet ett dödligt sår, af hvilket han ungefär tolf minuter derefter dog. Hans fall fallde på intet vis besättningens mod utan förbittrade tvärtom ännu mer densamma. Vid begrafningen, som egde rum den 4:de, svuro soldaterna, att vid nästa fäktning hvarken gifva eller taga pardon.

Enligt en officers skrifvelse från Trebisond, daterad den 26 förl. månad, skrider organisationen af de turkiska trupperne i Kars och på de öfrige ställena af den asiatiska krigsteatern raskt framåt. Under loppet af förl. månad var Kurschid Pascha (general Guyon) personligen närvarande i Kars, för att pådrifva inöfvandet af fyra nya kavalleri-regement, för hvilka hästar voro komne från Trebisond. Den ena af medföljande illustrationer föreställer Kurschid Paschas höggvarter i Kars, hvarest han med fyra adjutanter och ett antal ordonansofficerare oafbrutet egnade sig åt göromål. Han är som bekant en född engländare och inträdde sedan han med all heder hade lemnat sin tjänst vid ett österrikiskt husarregimente, år 1848

som major i ungerska nationalarmeen, hvars upprättande som man vet sanctionerades af dåvarande konungen af Ungern, Ferdinand V. Senare befodrad till divisionsgeneral, var han med i de betaste slagningarna i Karpatherna och på Theiss-slätterna och emigrerade vid slutet af denna kamp till Turkiet, hvarest han inträdde i sultanens tjänst. Kurschid Pascha är af sina soldater så att säga förgudad, ty han bekymrar sig om allt, som angår hans folks väl. Han har infört en regelmässig förplägning af trupperne, lät för nödig kontroll, upprätta aflönings-tabeller, bitills helt och hållet okända saker i asiatiska armeen och ser underbefälhafvarna mycket noga på fingrarna, för att förebygga de ofta förekommande underslevnen. Större delen af de i Constantinopel vistande flyktingar, men i synnerhet Polacker och Magyarer, hafva begifvit sig till Kurschid Pachas läger, hvarest Polackarne bjuda tvenne egna bataljoner. Dessa skildras som synnerligen öfvade i förposttjänst, och under det senare värfälttåget i Asien var en af dessa bataljoner alltid den förste emot fienden. Den andra af de bifogade illustrationerna framställer för läsaren en scen af en sådan förpost vid georgiska gränsen. Vid slutet af Juli skulle man hafva organiserat 50,000 man kärntrupper oberäknadt de irreguliera, hvarest genast, såvida icke andra befallningar inträffa från Constantinopel, operationerna skulle börja. I Trebisond och Kars gick det ryktet bland officerarne, att fören ålet för de tillräde rörelserna vore Tiflis. Äfven ankommo talrika flyktingar till Kars från Georgien och skildrade den dervarande befolkningens förbittring mot Ryssarne vara utomordentlig.

Från C. Petersens Lithografiska inrättning och Boktryckeri har utkommit N:o 6 af **Tidskrift för Trädgårdsskötsel**, innehållande: Blomsterparterrer, med 17 fig på tvenne plancher. — Pomeransträdets skötsel. — Notiser: Drifverierne vid Platznitz. Nya gula Jättehällon från Japan. Den största Camelliesamling i Tyskland. Förbrukning af blommor i Paris.

Af denna Tidskrift utkommer ett nummer i hvarje månad, utgörande 8 trespaltiga sidor text och tvenne plancher i stor oktav. Prenumeration för året är 2 Rdr 24 sk. B:co, postförvaltaren arvodes inberäknadt. Prenumeration sker hos förläggaren Lithografen hr C. Petersen i Götheborg samt på alla postkontor och boklädor i riket, hvarest äfven profnummer är att bese.

Tidskriften omfattar alla delar af Trädgårdsskötseln, hvilket kan ses af de hittills utkomna 6 numrorna, hvilka innehålla 41 särskildta artiklar och afhandlingar och på de tillhörande 12 plancherne äro 59 olika föremål framställda, till det mesta för den förskönande trädgårdskonsten. I det följande skall lemnas en serie af grundplaner för trädgårdsanläggningar i olika form och storlek. Halfva årgången innehåller således långt flera illustrationer, än något annat hittills hos oss utkommit verk i hortikulturen. Då icke någon annan tidskrift i detta ämne hos oss existerar, våga utgifvarne rekommendera den hos alla vänner af trädgårds- och blomsterskötseln.

Ordet till Logogryfen i N:o 5 är **Falskt**, hvaruti fås: *falk, fat, al, tal, alf, af, akt, ståt, ask, last, fal, kalf, fals, staf, kast, stal, taf, lat, falsk, slak, alt, skalf, kal, salt, sal, saft, staf, saf, skal, lak, fall, skaf, Als, ta, slakt, fast, klaf, skaft, sak, as.*

Plankarta öfver Silistria.

Nästa N:o utgifves den 20 Augusti.

Redut-Kalehs förstörande af Ryssarne den 19 Maj.

C. Petersens Officin 1854.

Tvenne förtviflade.

Af Ludvig Storch. Öfversättning.

Det var efter midnatt. Lyktorna på Blackfriars-bryggan i London lyste blott ännu för enstaka fotgångare. Från city framskred hastigt en ung man till midten af bryggan, från Southwark smög sig en äldrestigen man emot honom. Ännu hade de icke råkat hvarandra, då den senare vände sig åt höger till bröstvärnet samt påtagligen beredde sig, att öfver detsamma störta sig ned i Themsen. Den unge mannen hade följt honom, och höll honom plötsligen tillbaka.

"Herre, jag tror ni vill dränka er?"

"Ni tror ganska rätt, herre; men hvad angår det er?"

"Utan tvifvel icke det ringaste. Jag ville blott be er vara god att dröja ett ögonblick och tillåta mig göra er sällskap. Låtom oss fast omfamna hvarandra och så förenade göra detta luft- och vattensprång. Utsigten att, med en för mig hel och hållen främmande man, hvilken jag i detta ögonblick här råkar i samma afsigt som den der hitfört mig, kunna tillsammans med honom expediera mig, är alltför pikant, att jag icke skulle anmoda er, att förena er med mig för utförandet af det angifna ändamålet. Jag måste i sanning tillstå, min herre, att på lång tid något så angenämt icke har träffat mig; och jag hade aldrig trott, att en sådan lycka skulle hända mig i sjelfva dödsminuten. Gif edert bifall, min herre; jag har under årtal icke ställt någon bön mera till en enda mensklig varelse; vägra mig alltså icke denna enda och sista. Icke heller kan jag påminna mig nånsin hafva använt så många ord som i denna minut."

Härmed räckte han sin hand fram emot den andre. Denne gaf honom äfven sin, och den unge mannen fortfor i ett slags modig hänryckning: "Alltså fast omfamnade, arm i arm! Och nu kort process! Det förekommer mig dock rätt behagligt, att ännu till slut få ligga ett par ögonblick vid ett menskohjerta. Jag frågar icke efter, om du kanske är en skojare. Till verket."

Den äldre mannen, som att börja med haft så brottom att få dyka ned i Themsens kalla vågor, lade nu bånd på den yngres skyndsamhet, i det han qvarhöll dennes hand och drog honom tillbaka. "Halt, herre!" sade han, i det hans lefnadsströtta ögon voro bemödade att, så mycket den närmaste lyktans matta sken medgaf, forska i sin kamrats anletsdrag. "Ni är ännu så ung, och vill redan frivilligt lemna lifvet.

Jag fruktar, att ni förhastar er. För en man i edra år erbjuder lifvet ännu tusentals sköna perspektiver och retande njutningar."

"Ja förrutnelse och stank, lögn och be- drägeri, läghet och vidrighet. Kom ni och låtom oss göra slut på saken!"

"Så ung ni är, så måste ni hafva gjort ganska sorgliga rön, och tyckes anse alla varelser, som hafva mensklig skepnad, för ormygel."

"Ormar äro ädla varelser i jämförelse med menniskor; ty de förra följa sin naturliga instinkt; de äro inga skrymtare, som föra dygden på läppen och lasten i hjertat."

"Ni gör mig ledsen; ty det gifves i sanning många hedrande undantag från den af eder framställda regeln."

"Habaha! Undantag!" skrattade den unge mannen bittert och hånande. "Jag har icke funnit något undantag."

"Då kan åtminstone jag gifva eder den, om än obetydliga trösten, att ni uti denna allvarsamma stunden just har funnit ett sådant. Så mycket än lögnen har blifvit menniskan till sedvana, så plåga dock få ljuga i sjelfva dödsstunden, med den allvarliga, stumma evigheten för ögonen. Men jag har aldrig i mitt lif ljugit och skulle för intet i hela världen vilja beträda den dunkla vägen med en lögn på läpparne. När jag alltså säger er: jag är ingen skojare, för hvilken ni annars tyckes anse mig, utan en ganska ärlig och hederlig man, så är detta rena sanningen."

"Verkligen? Det var intressant! så skulle jag alltså lära känna den enda ärliga menniska, jag nånsin råkat, just på sista trappsteget, för att i sällskap med honom säga världen farväl!"

"Låt ni mig gå ensam och stanna ni kvar. Det gifves ännu flere, ännu många ärliga och hederliga menniskor, som kunna med lust och glädje för er krydda ett anspråkslöst och verksamt lif. Sök blott, och ni skall utan tvifvel finna."

"Nå, det första har jag ju redan funnit. Men sedan lifvet visat sig för er från en så paradisk sida, hvarför vill då ni likasom jag kasta det ifrån eder?"

"Derför att jag är en gammal, utfattig och derjemte sjuklig och svag man, som icke är i stånd att förtjena något och icke längre kan vara vittne till, att mitt enda barn, en engel till dotter, dag och natt arbetar sig till döds, för att föda mig gamle onyttige man, ja till och med förskaffa mig mängen liten glädje. Nej, herre, för att längre kunna uthärda detta, måste jag vara en omenniska, en barbar."

"Hvad, herre!" ropade den andre likasom förskräckt. "Ni har en enda dotter, som uppoffrar sig för er?"

"O, och med hvilket tålmod, med hvilken mildhet och kärlek, med hvilken ihärdighet gör hon ej detta! Jag ser henne vissna bort under arbete och umbäranden och ingen klagan kommer öfver hennes bleka läppar. Hon arbetar och hungrar och har alltid ett kärlekens ord, ett ljufhetens leende för mig."

"Herre, och ni vill taga lifvet af er? Är ni rosenrasande?"

"Skall jag då långsamt mörda denna engel? Det genomborrar som ett svärd min själ," gret och snyftade den gamle mannen.

"Herre, ni måste med mig tömma en butelj vin derborta i tavernen och derunder för mig berätta ert öde. Om ni så tycker, skall jag i utbyte uppvakta med min. Men jag säger er på förhand, att ni icke behöfver att springa ditner; ty jag är en rik, mycket rik man, och om allt förhåller sig så, som ni har gifvit mig anledning att tro, då behöfver er dotter ej mera arbeta, och ingen af eder att hungra."

Den snyftande gamle mannen lät föra bort sig. De trädde tillsammans in i skänkrummet. Snart stodo fyllda glas framför dem, och de betraktade hvarandra noggrannare vid det klara lampskenet.

"Mina händelser äro snart berättade," tog den gamle till ordet, behagligt lifvad af det eldiga vinet. "Jag är köpman, men lyckan har ej gynnat mig; jag egde ingen egen förmögenhet och älskade en fattig flicka. Af denna orsak bragte jag det aldrig så långt att få egen rörelse, utan måste alltid tjena olika hus såsom expedit eller bokhållare, tills man ej längre kunde eller snarare ej ville begagna mig och gáfvo yngre krafter än mina företrädet. Men likaså inskränkta mina förhållanden voro, likaså skönt och lyckligt var mitt familjlif. Min hustru var en engel af kärlek, godhet och mildhet, from och gudfruktig, verksam och trogen, och hon har uppfostrat sin enda dotter till en engel lik henne. Men genom sjuklighet och ålderdom har jag slutligen råkat i den yttersta nöd, och mitt samvete kan ej medgifva, att det bästa barn på jordens skall uppoffra sig för mig gamla, onyttiga man. Jag kan ju omöjligt hafva länge att lefva, och sålunda skall säkert Gud förlåta, om jag sjelf ett par dussin dagar eller veckor förkortar denna tid, på det att åtminstone min Betty kan bibehålla helsa och lif."

"Gubbe, ni är en lycklig man," utbröt den

yngre. "En så lycklig har jag ännu aldrig råkat. Hvad ni kallar olycka, är lappri. Den är nu redan i grund och botten och för alltid afhulpen. Jag vill i morgon bitida genom testamente insätta eder till min arfvinge, och ännu en dag uppskjuta mitt språng från bron. Först vill jag lära känna eder Betty, för att dock kunna säga mig hafva skådat ett menskobarn, som förtjenar namn af människa, i ögat, innan jag går till döden."

"Men, herre, hvad är det, som vid denna ungdom redan gjort eder så olycklig?" frågade medlidsamt den gamle mannen.

"Som jag tror, är det min faders rikdom. Jag är enda sonen af en af de första handelshus i London; och äfven jag är köpman, likasom ni. Om jag för er nämmer mitt namn, så känner ni det och öfvertygas om sanningen af min uppgift. För fem år sedan dog min far kvarlemnade mig en ofantlig förmögenhet. Från samma ögonblick blef jag af alla de människor, med hvilka jag kom i beröring, beljugen, bedragen, besviken och bestulen. Jag var ett oskyldigt barn i tro och tillit; jag hade icke blifvit fördärfvad i min uppfostran och hade af min goda moder ärfvt hennes veka, kärleksrika hjerta. Jag ville lefva i kärleks- och vänskapsförbund med ädla och goda människor; jag fann blott skrymtande skurkar, falskmyntare i sinne, utan annat ändamål, än att beröfva mig penningar och göra sig förnöjda dagar på min bekostnad. Vänner, eller snarare skurkar, som jag antog för vänner, och åt hvilka jag anförtrode hela mitt hjerta, förrådade och utskrattade mig såsom en god Dummerjös, men mitt öga skärptes med tiden och mitt hjerta fylldes med misstroende. Jag genomskådade slutligen alla bedragarne. Jag förlofvade mig med en rik arftagerska, egande vår tids högsta bildning; jag svärmade för henne i barnslig hänryckning. Hennes kärlek skulle ersätta mig allt annat. Snart upptäckte jag i henne en inbilsk, stolt fjolla, som ville göra mig till sin slaf och späna alla karlar för sin triumfvagn. Jag bröt med henne och valde en förtjusande fattig flicka, en söt oskyldig liten dufva, som skulle blifva mitt lifs engel. Jag öfverraskade henne i en annans, i en af henne älskad ynglings armar. För mig hade hon ljugit kärlek, för att blifva en rik fru. Jag störtade mig in uti njutningar, jag gick på resor: öfverallt samma moraliska elände. Slutligen blef lifvet för mig förfärligt motbjudande. Vi möttes, då jag ville göra ett hastigt slut på det usla spektaklet."

"Stackars unge man!" sade den gamle med en tår af medlidande i ögat. "Huru mycket beklagar jag er icke! jag fattiga man har varit lyckligare än ni. Jag hade en hustru och en dotter, som rena och dygdiga framgingo ur Guds hand, Den ena har gått likadan till honom tillbaka, den andra skall en gång göra det. Jag känner min Betty. Hon skall komma att behålla sin dygd och sitt ädla sinne. Hon kan ej annat."

"Hör gamle, gif mig eder adress och tillåt, att jag i morgon uppsöker er dotter. Jag vill sjelf öfvertyga mig om edert påstående. Men äfven måste ni gifva mig edert hedersord, att icke för edert barn med ett enda ord, mine eller blick förråda eller antyda, att jag är en rik man."

Den gamle framräckte handen: "Jag gifver er mitt hedersord. Det är mig sjelf angeläget att kunna öfvertyga er, att jag talat sanning. Jag heter John Smid och min boning är anteknad på denna lapp." Härunder upptog han ett pappersblad ur sin ficka och lemnade det till den andre.

"Och jag hetter Lewis Stauton och är Andrew Stautons son och arfvinge. Här är en hundrapunds not med det förbehåll, att ni stannar i detta hus, tills jag i morgon afhentat er. — Kypare! Ett rum med en god säng för denne herre! — Ni behöfver ro, herr Smid. God natt! I morgon återser ni mig i en annan skepnad. Men uti hvilken som helst, så glöm icke edert hedersord."

Den gamle gjorde en åtbörd af förvåning öfver det hörda namnet och af behaglig förfäran öfver banknoten; men innan han förmådde fatta sig, var hans nya bekante ute igenom dörren, och kyparen lyste honom in uti ett rum, i hvars säng han snart hade glömt sitt ödes hastiga omvexling.

Uti en, mer än tarfligt möblerad, men mycket renlig och nästan prydligt städad vindskammare i en af dessa höga, nedrökade husen vid en af citys tränga och mörka gränder satt en mycket vacker blond flicka vid ungefär tjugo års ålder och var sysselsatt med sin lillasömm. Visserligen var hela hennes klädsel blott värd några få shillings, men den var så ren, så nätt och passade henne så förträffligt, som om den kostat henne lika många pund. Hennes ljusblonda lockar omringlade ett ansigte fullt af behaglig själsfrid, och från hvilket ett par ögon af det renaste himmelsblå och af himmelsk oskuld mildt framlyste. Öfverallt uti, omkring och bredvid

hennes erfor man ordningens, blygsamhetens, sedlighetens och snygghetens ande. Ansigtsdragen voro så bleka, så fina och mjuka, som på en furstiona. Och dock var ögat uttröttadt af nattvak och fullt af oro, och då och då slet sig en rädd suck lös från det jungfruliga bröstet. Ändligen hörde hon steg i den bristfälliga trappan, och hastigt klarnade hennes ansigte. Hon lyssnade. Uppstigande tvifvel skuggade hennes rena drag. Det knackade på dörren, och hon darrade. Knappt förmådde hon uttala uppmaningen att träda in.

En ung man i nätta och reparerade kläder steg tafatt och ödmjukt bugande in öfver tröskeln.

"Med förlof, är det här mr. John Smid bor?"

"Ja, min herre. Hvad vill ni honom?"

"Då är ni hans dotter, miss Betty?"

"Det är jag."

"Det var just er jag sökte; ty jag kommer från er far."

"För Guds skull, hvar är han? Hvad har hänt honom? Han måste hafva råkat ut för en olycka; ty ännu aldrig har han blifvit ute öfver natten!"

"Visserligen har han råkat ut för en liten olycka —"

"O min stackars, arme fader! Hvad skall jag få höra!"

Den unge mannen betraktade de synliga spåren på hennes själsångest med stort deltagande och såg sig tillika omkring i rummet.

"Förskräcks icke, kära barn; med olyckan är det ej så farligt. En gammal bekant råkade honom i går afton och drog honom med sig in i en tavern. Der hafva de begge herrarne druckit tappert om. Den andre har som en spetsbof smugit sig undan; men er far har som en ärlig man stannat kvar och måste nu bli sittande som personlig pant, tills skulden är betald, om han icke vill träda i häkte. Annars är han sund och frisk."

"Min far! Min älskade far får icke komma i häkte!" sade flickan ängsligt. "Kan ni säga mig, huru stor hans skuld är?"

"Tolf shillings."

"Ack, min herre, jag har blott tre shillings i min ego. Men jag skall skynda till miss White och använda hela min bönförmåga, så torde hon kanske i förskott förskjuta mig de felände nio shillings."

"Hvem är miss White?"

"Modehandlerskan, som gifver mig arbete."

"Men om miss White icke uppfyller er bön, hvad ämnar ni då göra?"

Flickan utbröt i tårar.

"Ack, Gud," snyftade hon, "jag är själf rädd, att hon icke skall hjälpa mig; ty jag är redan förut skyldig henne sex shillings och hon är en hård fru."

"Hvarför har ni satt er i denna skuld?"

"Hon dröjde rodnande med svaret.

"Ni vågar icke anförtro er åt mig; jag tager den hjertligaste del uti edert öde och ville blott önska, att jag kunde hjälpa er. Men jag är själf en fattig skrifvare. Hvertill har ni lånat de sex shillingarne?"

"Min far är mycket svag och behöfver stärkande föda. Jag har ibland köpt honom litet stark buljong eller en bifstek."

"Under sådana omständigheter skall miss White icke låna er något mera. Sex shilling vill jag låna er; men det är också allt hvad jag eger. Har ni icke någon sak af värde, som ni kunde pantsätta?"

"Jag har intet, alls intet annat, än min allidna moders bönbok. Hon har döende besvurit mig, att icke skiljas vid densamma, och intet är mig heligare, än hennes minne och mitt åt henne gifna löfte; men för min faders skull måste intet binda mig."

Darrande tog hon fram bönboken.

"Ack, min herre, under mången stilla natt har jag på de rena bladen bak i boken nedskrifvit mina hemligaste tankar. Ingen måste erfara, att jag är den som skrifvit dem. Vill ni lofva mig det?"

"Utan tvifvel, goda miss. Var utan fruktan. Det skall icke blifva gjordt något missbruk af eder helgedom. Gör er nu färdig, så skola vi gå."

Medan hon smög sig in uti en liten alkov, uppslog Stauton boken och läste flickans fromma hjertutjutelser. Hans ögon strålade och fylldes med tårar af rörelse och förtjusning.

Hon kom nu tillbaka och hade tagit på sig en mycket simpel duk; men då hon sålunda på gatan skred framåt bredvid hans sida i hela hennes omedvetna värdighet, betraktade han henne med värduadens och beundrans blickar.

Miss White lemnade icke något nytt förskott, men försäkrade flickans ledsagare, att Betty i alla afseenden var en engel. Detta var för honom från denna mun kärare än penningar från denna hand. Hon pantsatte alltså på vägen boken hos en pantlånare, och de tolf skillingarne blefvo sammanbragte. Betty kände häröfver en ofantlig glädje.

"Men hvaraf skall ni nu i dag och i morgon lefva, miss, när ni gör ända på alla edra kontanter?"

"Det vet jag icke, men Gud skall hjel-

pa," svarade hon tillitsfullt. "Jag skall hädanefter arbeta äfven om natten."

"Ja, Gud skall hjälpa för resten!" utbröt han och hade så när genom sin rörelse röjt sig.

Stauton gick först ensam in i tavernen och in i rummet till den gamle Smid, för att med få ord instudera honom i hans röle. Derefter hemtade han in Betty. Hvilken himmelsk njutning för honom, då det söta barnet gråtande kastade sig om fadrens hals, kyste och tryckte honom till sitt hjerta.

"Ack, min far, min far, hvilken förfärlig natt har jag måst upplefva, full af ångest och bekymmer för dig! Dock låtom oss ej tala derom! Gud vare lofvad, att jag åter har dig sund och frisk!"

Och nu skrattade och jublade hon.

Derefter utlöste hon den älskade fadern och förde honom i triumf derifrån.

Stauton följde dem och mente, att sedan han ytterligare hopsamlat ett par shillings, så kunde de gerna äta middag tillsammans.

Nu skulle man hafva sett det herrliga barnets glada bestyr, muntra väsen och behagliga anspråkslöshet! Den unge mannen hade för henne kunnat falla på knä och kysst hennes fötter.

Stauton gick först sent om aftonen hem och tänkte ej mer på språnget från Blackfriars-bryggan. Han kom hvarje afton, "för att i familjens sällskap förtära sin föregifna lilla förtjenst."

Efter fjorton dagar sade han en afton vid afskedtagandet:

"Miss Betty, vill ni blifva min hustru? Jag är väl blott en fattig skrifvare, men jag har ett uppriktigt hjerta.

Hon uedslog rodnande ögonen.

"Kan du älska mig, baro?" frågade han med uppbrusande känsla.

Hon nickade stumt och räckte honom handen. Han kysste denna hand och sade:

"Jag älskar dig utesägligt. Du har räddat mitt lif."

Några dagar senare, tidigt på morgonen, gick det tarfliga paret, enkelt men anständigt klädt, och ledsagadt af gamla Smid, till närmaste kyrka, hvarest de i all tysthet vigdes. Darrande af förtjusning slöt Stauton sin lilla maka till sitt hjerta och kysste henne på pannan. Framför kyrkan höll en präktig vagn. Den gallonerade betjenten öppnade värdsamt vagnsdörren.

"Stig in!" ropade den lycklige maken till den unga frun, som betraktade honom med stum frågande förvåning. Innan man visste

ordet deraf, sutto alla tre uti vagnen, som for derifrån i ett flygande.

Den höll framför ett högt praktfullt hus i Westminster. Rikt klädda betjenter hjälpte dem ut, och förde dem in uti glänsande dekorerade rum.

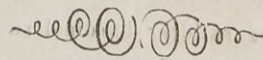
"Här är eder herrskarinna!" sade Stauton till betjeningen. "Visen henne eder värduad och utfören hennes befallningar." —

"Mitt söta, älskliga barn, jag är Lewis Stauton, en af de rikaste personer i denna stad. Detta hus är din egendom, likasom denna betjening. Jag har i min hand borgen för, att rikdomen ej skall förderfva ditt rena bar ahjerta. Här är den, din moders bönbok. Se, hvad du ditskrifvit:

"Och om du än gäfv mig alla världens skatter, min Gud, så skulle jag dock förblifva din ödmjuka tjenarinna. Ty hvad är guld för dig, som ser på hjertat? Ditt är mitt hjerta, och skall förblifva det."

"Guds och ditt, min Lewis," hviskade Betty och sönk mildt rodnande till hans bröst.

"Hurra för språnget från Blackfriars-bryggan!" ropade Stauton förtjust och omfamnade sin svärfader.

Slottet Malmaison.

Det präktiga Malmaison, som beboddes af Josefina, efter hennes skiljsmessa med Napoleon, betraktades fordom med fasa, såsom tyranniets hemvist. Detta antydes af sjelfva namnet Malmaison (elakt hus), som slottet fått behålla alltifrån den tid, det ägdes af kardinal Richelieu, Ludvig XIII:s allsmäktige minister.

Följande anekdot rörande Malmaison har, i en soirée hos grefvinnan von F. i Wien, blifvit berättad af prins Eugène:

En regnig, dyster novemberdag höll en resande till häst utanför det lilla värdsbuset Hvita hästen i Ruelle, som stöter intill Malmaisons park. Vårdinnan gaf honom det basta rummet och gjorde anstalt om en god måltid. Några minuter derefter kom en annan resande till häst och begärde mat. "Jag beklagar?" — sade vårdinnan — "att jag icke kan mottaga er som jag ville; nyss på stund har en herre här tagit in, och honom måste jag servera med det bästa, som för ögonblicket är att tillgå."

"Stig då in till den herrn" — svarade mannen — "och säg honom, att jag blefve honom särdeles förbunden, om han ville tillåta mig spisa tillsammans med ho-

nom. Naturligtvis betalar jag halfva måltiden."

Värdinnan gick in, och kom ut med svar, att hennes första resande med mycket nöje ville uppfylla den andras önskan; men hvad betalningen beträffade, kunde derom icke blifva fråga, emedan han hoppades få anse den andra som sin gäst.

Den andra resanden steg då in till den första; efter vanliga höflighetsbetygelser å ömse sidor satte de sig till bords.

Under desserten, sedan det goda vinet gjort konversationen lifligare, tog den andra resanden sig friheten att fråga sin artige Amphitryon, hvad som fört honom till denna ort, der han tycktes vara helt obekant.

"Jag kommer" — svarade den första — "på kardinalens befallning."

"På kardinalens?" — återtog den andra i en ton af häpnad. "Ursäkta mig, min bästa herre, för det jag ännu gör en fråga: har ni någon anledning att tro er på något sätt ha misshagat eller förolämpat hans eminens?"

"Jag är hitrest" — svarade den första — "just för att fria mig från en sådan misstanke. Saken är den: i min hemort, Rochelle, är en satir utkommen, som med giftiga drag skildrar kardinalens personliga karakter och offentliga handlingar. Några exemplar ha blifvit skickade till konungen. Änskönt jag aldrig i min lefnad låtit trycka en rad, anses jag likväl som författare till denna smådeskrift; jag har därför genast trott mig böra hörsamma hans eminens' befallning, i hopp, att kunna fullkomligt ådagalägga min oskuld."

"Tacka Gud" — svarade den andra resanden, under synbar oro och förlägenhet — "tacka Gud för detta lyckliga möte! Också jag har blifvit kallad till kardinalen, och, som jag fullt och fast tror, för intet annat ändamål, än det — att taga ert hufvud."

En iskall rysning genomför honom, som denna förklaring gällde.

"Ja, min herre!" — fortfor den andra resanden — "jag upprepar det ännu en gång — det skulle för mig ha blifvit en pligt att halshugga er. Jag är skarprättare i närmaste stad. Så ofta hans eminens har utsett något hemligt offer för sin hämd, får jag befallning att infinna mig på slottet. Hvad ni nu berättat mig, den dag på hvilken ni iaträffat — allt säger mig, att det är ni, som är bestämd till slagoffer för denna gången. Men var utan fruktan; jag skall söka rädda er. Låt genast föra fram er häst, kom och följ med mig;

jag skall bjuda till att vedergälla den godhet, ni visat mig."

Den arma resandens ångest och förskräckelse kan man lättare tänka sig, än beskrifva. Han lät straxt sadla sin häst, betalte sin räkning och begaf sig derifrån, i sällskap med sin nya vän, på en föga besökt väg genom Rutards skog.

"Ser ni?" — sade hans ledsagare, då de nalkades slottet — "ser ni fönstret med jerngallren, deruppe i medlersta tornet?" Det är i detta fångelse, man afsäger och verkställer de domar, vid hvilka intet vad äger rum; liken vråkas sedan ned i slottsgrafven, och beströs med osläckt kalk. Gör nu som jag säger, om ni vill bli räddad. Håll er dold härinne i buskarne; får ni inom en timmes tid se ljus i fönstret, kan ni sluta deraf, att det är någon annan, hvars hufvud nu måste falla; men får ni icke se ljus deruppe, kan ni taga för gifvet, att det är er, man väntar på. I detta fall bör ni ej förlora ett ögonblick, utan betjena er af nattens mörker och er snälla häst, för att skynda er härifrån och öfver gränsen, der ni sedan kan börja er process, om ni så finner för godt. Slutligen må jag blott nämna, att det blir rent af en omöjlighet för er, att bevisa, det angifvelsen är falsk. Der tyranniet sitter på thronen, der äro lag och rätt bannlysta."

Sedan vår resande omfamnat sin befriare, intog han sitt gömställe. Den misstanke, kardinalens medlidsamme tjänare fattat, blef snart besannad: intet ljus syntes i fönstret; efter en timmes förlopp ilade således den resande derifrån. Han lemna- de Frankrike, och vågade sig ej åter, förrän kardinalen var död.

Efter hemkomsten till fäderneslandet begaf han sig genast till värds huset i Ruelle, och frågade efter sin befriare; men denne hade man hvarken sett eller hört omtalas sedan flere år tillbaka. Nu berättade han sitt äfventyr, som snart kom i hvar mans mun, och gjorde Hvita hästen namnkunnig. Ännu i dag visar man rummet, hvori de båda vännerna åto; det har fått namn af la salle de bon secours.

Den dyrbara modellen.

Efter det märkvärdiga slaget vid Tscheme, som vans af grefve Orlow 1772, och som slutades med turkiska flottans uppbrännande och förstöring, anlände grefve Orlow till Livorno. Den berömda tyske målaren Philip Hackert, som då för tiden vistades i Rom, blef af amiralen inbjuden att komma till Livorno, för att efter berättelser om

förloppet måla bataljen. Men som blotta skildringar icke hade varit tillräckliga, för att ge den med krig obekanta konstnären ett åskådligt begrepp om händelsen, beslöt amiralen att ge en lifligare bild af densamma. Han befällte, att en fregatt skulle fyl- las med krut, lät förse den med träkanoner, ankra den en half mil utanför Livornos hamn och sticka den i brand. Detta skedde om natten, och en otalig mängd åskådare hade församlat sig. Skådespelet lyckades öfver all förmodan. Öfre delarne af fartyget brunno vid pass tre fjerdedels timme, innan elden angrep krutkammaren. Såsom vid ett fyrverkeri flög elden genom skeppets segel, tågverk och andra brännbara beståndsdelar. Omsider angreps krutet, skeppet öppnade sig, och en eldkolonn, af lika bredd med skeppet och tre gånger så hög, steg upp och bildade glödande moln, hvilka genom den öfre luftens tryckning fingo utseendet af en utbredd solskärm, under det krutfat, kanoner och spillror kring- sväfvade deri. Efter vid pass tretton minuter förvandlade sig eldkolonnen till en blodröd låga, hvilken äfvenledes efter några minuter försvann, efterlemnande allenast moln af rök. Det rysliga skådespelet var för konstnären en dyrbar modell, och frukten blef den berömda taffla, som föreställer slaget vid Tscheme och turkiska flottans uppbrännande.

Den oförmodade lyckan.

För några år sedan hände sig i Irland, att en skådespelare blef hastigt sjuk, hvorigenom direktören öfver truppen blef tvungen att gifva hans roll åt en annan, som af publiken uthvisslades hvar enda afton, han visade sig. Pjesen hade tre akter, och han skulle vara med i dem alla; men — att läsa öfver rollen ända till slut, det ansåg han för ett öfverflödsarbete. "Jag kan icke finna" — tänkte han — "hvarföre jag skall bråka min hjerna med alla tre akterna, då den otacksamma publiken väl ändå, nu som förr — det är nog med två, huåda hvad det vill!" Sagdt och gjordt. Spektaklet börjas, och den arme syndaren applåderas för första gången i sin lefnad. "Mitt öde vill, att sjelfva min lycka skall förvandlas i olycka" — tänker han. "Huru skall detta slutas?" Ju längre han spelar, ju mer tilltaga bifallsyttringarne — hans olycka är gifven. Nu kommer den beniga tredje akten. Då är skådespelaren ense med sig sjelf. Han framträder och säger till åskådarne: "Mina Herrar! kanske torden j nu förlåta mig, om mitt minne sviker — men så fullt och fast öfvertygad har jag varit, att af edra siffletter och stöfvelklackar blifva utvist från teatern, redan före andra aktens slut, att jag icke gjort mig mödan, att lära den tredje." — Man tänke sig effekten af denna exempel-lösa öppenhet! Skådespelaren njöt en verklig triumf.